

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 20P/6/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5714200130
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Eva Marčeková
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2015:5714200130.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Martin samosudkyňou Mgr. Evou Marčekovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa

P. Ď., nar.XX.X.XXXX

zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, dieťa rodičov, matky Y. A., Z. Ď., X. K., nar.XX.X.XXXX, bytom D. XXXXX/XX, A. a otca K. Ď., nar.XX.X.XXXX, bytom I. Č.. XXX, právne zastúpeného JUDr. Petrom Havlíkom, advokátom so sídlom v Nitre, Podzámska 18, maloletá bytom ako matka v konaní o návrhu matky o zvýšenie výživného na maloletú takto

rozhodol:

Otec je p o v i n n ý platiť na maloletú P. Ď., nar.XX.X.XXXX zvýšené výživné vo výške 120,- Eur mesačne od 1.1.2014 vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky.

Vo zvyšku súd návrh matky z a m i e t a.

Nedoplatok na výživnom od 1.1.2014 do 28.2.2015 v celkovej výške 840,- Eur súd otcovi p o v o ľ u j e s p l á c a ť v splátkach po 20,- Eur mesačne spolu s bežným výživným počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku pod následkom straty výhody splátok.

Týmto s a m e n í rozsudok Okresného súdu Martin č.k. 11C/1/2010-27 zo dňa 9.2.2010 vo výroku o výživnom na maloletú P. Ď..

Žiaden z účastníkov n e m á p r á v o na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom osobne podaným tunajšiemu súdu dňa 8.1.2014 matka žiadala zmeniť rozsudok v časti o určení vyživovacej povinnosti otca tak, že je povinný platiť mal. P. výživné 180 Eur mesačne počnúc dňom 1.1.2014 vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred k jej rukám a nedoplatok za obdobie od 1.1.2014 do rozhodnutia súdu vyplatiť naraz na jej osobný účet z dôvodu, že od poslednej úpravy výživného došlo k zásadnej zmene pomerov na strane maloletej. Uviedla, že manželstvo bolo rozvedené dňa 9.2.2010, maloletá bola zverená do jej osobnej starostlivosti a otec bol zaviazaný platiť výživné 60 Eur mesačne. V čase rozvodu navštevovala materskú školu a bývali u jej rodičov, kde neboli vysoké náklady. Odvtedy sa situácia výrazne zmenila, P. začala navštevovať základnú školu a v súčasnosti navštevuje 4. triedu. Tým sa zvýšili výdavky na školu a keďže má 10 rokov, stúpili výdavky aj na stravu, drogériu a ošatenie. V roku 2012 sa presťahovali do mestského bytu, kde sa zvýšili výdavky na bývanie.

Otec v písomnom vyjadrení osobne podanom dňa 27.1.2014 s návrhom matky na zvýšenie výživného nesúhlasil, nakoľko zvýšené výdavky na P. znáša aj on (čl. 17). Uviedol, že od posledného zvýšenia výživného sa zmenila finančná situácia na strane matky jej vydajom. Zvýšil sa príjem do rodiny, kde P. žije a argument o zvýšených nákladoch na bývanie neobstojí. Nie je ochotný platiť matkine rozmary, nakoľko je márnотratná, čo okrem jej manželskej nevery bol jeden z dôvodov ich rozvodu. Ostatné uvedie na ústnom pojednávaní pred súdom.

Matka na pojednávaniach zotrvala na návrhu v celom rozsahu s tým, že otcovi navrhla sumu 140 Eur v prípade dohody, s čím otec nesúhlasil. V roku 2013 sa vydala, narodil sa im s manželom syn P., je s ním na rodičovskej dovolenke. Manžel krátko pracoval v Anglicku, potom bol nezamestnaný, teraz robí v Eccu. Bývajú v mestskom byte, majú úvery a leasing na osobné motorové vozidlo, držiteľkou je ona. Nemajú žiadne poistenia a sporenia, platia si len mobily, má paušál, dcére kredit dobíja otec, niekedy aj ona, otec jej prezvoní a ona mu volá späť, ale dcéra prezvoní jej a ona jej zavolá. Keď dcéra začala chodiť na umeleckú školu, otec sa neopýtal, či netreba prispieť na školné, gitaru jej kúpila ona, už nechodí. Financoval jej lyžiarsky výcvik a kúpil jej lyžiarsku výstroj, neporadil sa s ňou a ona by s tým nesúhlasila, lebo bola predtým chorá a odrazilo by sa to na známkach. Keď spolu bývali u jeho rodičov, platili 3.000 Sk a tak sa jej nezdá, koľko teraz platí rodičom. Nie je márnотratná, lebo veci kupuje v second hande, vo výpredajoch, nechodí ku kaderničke, ku kozmetičke. Má informácie, že otec bol na zápase KHL v Prahe, v zimnej sezóne si platí ľad na zimnom štadióne, kde chodí hrať hokej.

Otec nesúhlasil so zvýšením výživného na sumu požadovanú matkou, ale len na 80 Eur, lebo sa o maloletú dostatočne stará a zaujíma, má s ňou dobrý vzťah, každý druhý víkend je u neho, tiež cez prázdniny, kupuje jej, chodí s ňou na podujatia, odkladá jej peniaze doma do krabičky, kupuje jej oblečenie, obuv. Na dovolenku v Bulharsku jej prispel 25 Eur, do Čiech jej vymenil české koruny za 13 Eur. Boli spolu v Tropikáriu v Budapešti, chodia na deň detí do Bratislavy, kde zamestnávateľ robí podujatie na štadióne. Dobíja jej kredit 7,- Eur, aj viac do 10 Eur. Zhruba rok platil matke prílepenie k výživnému 20 Eur mesačne do doby pokiaľ nepodala návrh na súd o zvýšenie výživného. Styk upravený nemajú, ale matka mu nebráni sa s dcérou stretávať, v lete u neho trávi viac týždňov. Býva s rodičmi v rodinnom dome, ktorým prispieva na bývanie i stravu, internet nemajú.

Na poslednom pojednávaní dňa 11.3.2015 na podnet právneho zástupcu otca sa samosudkyňa pokúsila o dohodu a navrhla zvýšenie výživného na 120 Eur, ktoré zodpovedá zvýšeným výdavkom na potreby mal. P. a je matkou preukázané, jeho platenie je v možnostiach otca vzhľadom na jeho pomery. Matka s tým súhlasila, i keď prímernejšie by videla zvýšenie na 140 Eur. Otec tiež súhlasil, keď ako prímernejšia by bola suma 110 Eur. Samosudkyňa konštatovala, že zvýšenie bude od 1.1.2014, keď matka podala návrh dňa 8.1.2014 a v rámci zaužívanej praxe, ktorú akceptuje aj odvolací súd, výživné priznáva od prvého dňa v mesiaci, v ktorom bol návrh podaný. Právny zástupca otca žiadal, aby súd usporiadal vzťahy medzi účastníkmi spravodlivo a zodpovedajúc situácii, v ktorej sa nachádzajú. U otca sa zvyšuje vyživovacia povinnosť o 100%, jedná sa o obdobie 15-násť mesiacov a výška ročného výživného dosiahne 1.000 Eur a nevie si predstaviť splátky tak, aby otec mohol stanovenú povinnosť vykonať bez toho, aby to ohrozilo jeho schopnosť financovať jeho základné životné náklady, ktoré majú prednosť aj pred výživným a neohrozilo jeho možnosti na normálny a prímerný styk s dieťaťom. Otec nemá bonitu, aby získal úver na jednorazové splatenie. Navrhol zvýšenie výživného od 1.9.2014 a splátky 20 Eur. Matka s týmto návrhom nesúhlasila a zotrvala na zvýšení od 1.1.2014.

Kolízny opatrovník sa posledného pojednávania nezúčastnil, doporučil návrhu matky vyhovieť vzhľadom k veku mal. P. a jej potrebám, možnostiam otca, výšku ponechal na zvážení súdu.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky, otca, jeho právneho zástupcu a kolízneho opatrovníka (čl. 136-138, 148-149, 193-198, 286-291), oboznámil sa s návrhom matky, s vyjadrením otca k návrhu, s príjmovými, zárobkovými a majetkovými pomermi rodičov, s ďalšími listinnými dôkazmi vyžiadanými súdom a predloženými rodičmi a so spisom tunajšieho súdu sp.zn. 11C/1/2013. Na základe takto vykonaného dokazovania mal preukázaný a zistený nasledovný skutkový stav:

Rodičia maloletej nie sú manželia a nežijú v spoločnej domácnosti, manželstvo bolo rozvedené rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 11C/1/2010-27 zo dňa 9.2.2010, na čas po rozvode súd schválil ohľadom rodičovských práv a povinností dohodu o zverení mal. P. do osobnej starostlivosti matke a záväzku otca prispievať na jej výživu mesačne výživné 60 Eur vždy do každého 20-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky počnúc právoplatnosťou rozsudku, súčasne uhradiť navrhovateľke polovicu trov konania 33 Eur do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku, styk neupravil. V tom čase rodičia nežili v spoločnej domácnosti u rodičov otca v Blatnici, ale matka s maloletou od 15.12.2009 bývala u svojich rodičov v Martine v 4-izbovom byte v ich osobnom vlastníctve, na domácnosť neprispievala, rodičia to od nej nežiadali. Bola nezamestnaná, v evidencii uchádzačov o zamestnanie na úrade práce od 1.1.2010, poberala dávky v nezamestnanosti a prídavok na dieťa. Dovtedy bola zamestnaná v PD Gader Blatnica, kde mala za rok 2009 priemernú čistú mesačnú mzdu 417,72 Eur. Mal. P. navštevovala materskú školu na ul. Hurbanovej v Martine, kde matka platila mesačne za stravu 29 Eur a prevádzkový poplatok 5 Eur, chodila na angličtinu. Bola sledovaná v odborných ambulanciách pre atopický ekzém a alergiu na perie. Otec bol zamestnaný od 8.8.2006 u zamestnávateľa Ewals Cargo Care, s.r.o., Bratislava, za rok 2009 mal priemernú čistú mesačnú mzdu 618,04 Eur.

V súčasnosti je matka na rodičovskej dovolenke so synom P. , poberať materské od 22.7.2014 vo výške 11,33769 Eur za deň do zániku nároku na materské uplynutím 34. týždňa od vzniku nároku (apríl 2015), čo predstavuje za 30 dní 340,13 Eur a 351,47 Eur za 31

dní (čl. 225). Trvá jej pracovný pomer v Humana People to People Slovakia, s.r.o., Martin, za rok 2013 mala priemernú čistú mesačnú mzdu 387,48 Eur a 341,80 Eur za 7 mesiacov roka 2014, poberala daňový bonus 21,41 Eur od 1.7.2013, dovtedy 21,03 Eur a 388,72 Eur za 6 mesiacov roka 2014 (čl. 26, 83-85, 265-267, 277-278). Mala nárok aj na vyrovnávaciu dávku zo sociálnej poisťovne v rôznych mesačných výškach, 61,30 Eur za február 2014, 83,60 Eur za marec 2014 (čl. 94-97). Z úradu práce poberať prídavky na deti po 23,52 Eur od 1.1.2014, dovtedy 23,10 Eur od 1.1.2013 a 22,54 Eur od 1.1.2012. Platí si mesačne mobilný telefón cca 32 Eur (čl. 58-67).

Je od 2.3.2013 vydatá, manžel X. A. je zamestnaný v Ecco Slovakia, a.s., Martin na pracovnej pozícii skladník od 19.5.2014, pracovný pomer je uzavretý na dobu určitú do 18.5.2015, od júna 2014 do septembra 2014 mal priemernú čistú mesačnú mzdu 441,36 Eur (čl. 44, 55-57, 262-264). Predtým bol zamestnaný v Humana People to People Slovakia ako skladový manipulant od 1.7.2011 do 12.1.2014, k skončeniu došlo na jeho žiadosť dohodou, za rok 2013 mal priemernú čistú mesačnú mzdu 441,26 Eur, keď bol spolu 32 dní práceneschopný (čl. 44, 91, 261-264, 276). Od 5.3.2014 do uplynutia zostávajúcej časti podporného obdobia poberal dávku v nezamestnanosti vo výške 50% denného vymeriavacieho základu 20,9137 Eur (čl. 98-101). V evidencii uchádzačov o zamestnanie bol od 5.3.2014 do 2.4.2014, od 3.4.2014 do 18.5.2014 (čl. 104-106).

Splácajú po 267,50 Eur mesačne úver Z. I. poskytnutý vo výške 20.000 Eur vo februári 2014, ktorý použili na vyplatenie iných úverov (čl. 114-116). V marci 2014 splatili J. I. tri spotrebiteľské úvery na zariadenie bytu, na zakúpenie nábytku, kobercov, chladničky, práčky, mikrovlnnej rúry, televízora, bytových doplnkov a na financovanie dovolenky v Bulharsku spoločne s maloletou, jeden poskytnutý vo výške 4.000 Eur s nesplatenou sumou 3.555,88 Eur, druhý poskytnutý vo výške 4.000 Eur s nesplatenou sumou 3.836,96 Eur a tretí poskytnutý vo výške 700 Eur v júli 2012, ďalej Home Credit Slovakia úver poskytnutý vo výške 1.600 Eur v júli 2013, dve pôžičky Consumer Finance Holding, prvá so zostatkom 5.085,49 Eur a druhá so zostatkom 5.267,43 Eur poskytnutá vo výške 5.841,36 Eur v januári 2013 na kúpu osobného motorového vozidla Renault Laguna grandtour, rok výroby 2006 (čl. 111-113, 117-122, 183-189).

Býva s deťmi a s manželom v 2-izbovom mestskom byte, kde platia nájomné 305,34 Eur mesačne od 1.10.2014, dovtedy 284,67 Eur, resp. 296,60 Eur od 1.1.2013, ďalšie výdavky sú mesačne elektrina 28,50 Eur od februára 2015, dovtedy 27,50 Eur a 33 Eur, nedoplatok za obdobie od 8.1.2014 do 14.1.2015 bol 26,80 Eur, RTVS 4,64 Eur, digitálna televízia 19,50 Eur od 1.9.2014, predtým 22,29 Eur, internet 11 Eur, ročne poplatok za komunálny odpad po 25 Eur na osobu, plyn nemajú (čl. 46-54, 77-79, 86-87, 133-135, 155, 220-222, 227-230, 259-260, 268-269, 272-273).

Mal. P. je žiačkou 5. triedy Základnej školy na ul. Hurbanovej v Martine, kde sa stravuje v školskej jedálni s platbou do 25 Eur mesačne. Matka na začiatku školského roka platí triedny fond 5 Eur, ZRPŠ 10 Eur (Hurbanko, o.z.), poisťné 0,80 Eur, od aktuálneho školského roka krúžok Tuláčik 10 Eur plus doprava, vstupné a vreckové pri jednotlivých návštevách, kupuje základné školské potreby a pomôcky, teraz pracovný zošit angličtiny za 6,80 Eur. V priebehu školského roka sú ďalšie výdavky na rôzne školské aktivity a podujatia, napríklad v 4. triede spolu 5,20 Eur, na dopravu do CVČ v Turčianskej Štiavničke 1 Eur, na školu v prírode na týždeň 115 Eur (polovicu zaplatil otec), na súvisiace potvrdenie od detskej lekárky 1,66 Eur (čl. 76, 88-89, 179, 218, 223-224, 260, prílohová obálka). Matka jej niekedy dobíja kredit na mobilný telefón, ktorý jej platí otec, v októbri 2014 jej kúpila nový za 84,99 Eur, lebo starý sa jej kazil.

Vo voľnom čase jazdí na bicykli, na kolieskových korčuliach, má skateboard. Od septembra 2013 navštevovala jeden školský rok Súkromnú základnú umeleckú školu v Martine, hudobný odbor, hra na gitaru so zápisným 10 Eur a školným polročne 15 Eur. Je dispenzarizovaná u dermatológa pre atopický ekzém dlaní s dlhodobou liečbou tabletkami Zodac s doplatkom od 2,06 Eur do 2,77 Eur, špeciálnym krémom Adrantan, v roku 2014 mala zápal horných ciest dýchacích, priedušiek v marci, v októbri, kedy matka platila za lieky 8,65 Eur, tiež v januári 2015, kedy bol výdavok za lieky 13,75 Eur (čl. 163, 165, 205-206, 219, 254-256).

Otec je stále zamestnaný u toho istého zamestnávateľa na pracovisku v Košťanoch nad Turcom ako skladník a manipulátor v 2-zmennej prevádzke, v roku 2012 mal priemernú čistú mesačnú mzdu 614,06 Eur, 699 Eur v roku 2013 a 676,77 Eur za 9 mesiacov roka 2014, iný príjem nemá (čl. 140-142, 282-283). Má výdavky na cestovné do práce na autobus, jedna cesta 1 Eur alebo na pohonné hmoty do osobného motorového vozidla (čl. 108, prílohová obálka).

Nadalej býva v rodinnom dome so svojimi rodičmi C. W. K. Ď., starobnými dôchodcami, ktorým podľa čestného prehlásenia jeho otca prispieva na nájom a na energie 200 Eur mesačne a na domácnosť - stravu od 150 Eur do 200 Eur. Výdavky sú mesačne plyn 44 Eur, elektrina 55 Eur, predtým 62 Eur, RTVS 4,64 Eur, digitálna televízia 12,60 Eur, predtým 9,60 Eur, štvrťročne voda 20 Eur, ročne palivové drevo a uhlie, preukázané 805,44 Eur v auguste a v septembri 2014, 552,72 Eur v auguste 2013 a 180 Eur vo februári 2012, miestny poplatok za komunálny odpad po 16 Eur na osobu v roku 2014 a 14 Eur v roku 2013 a daň z nehnuteľnosti (čl. 108, 190, 281, prílohová obálka). Dobíja si kredit na mobilný telefón 12 Eur mesačne, platí poisťenie zodpovednosti za škodu pri výkone povolania 46,60 Eur ročne v Kooperatíva poisťovni a povinné zmluvné poisťenie motorového vozidla 77,37 Eur ročne v Allianz-Slovenská poisťovňa (čl. 108, prílohová obálka). Spláca 102,88 Eur K. I. spotrebiteľský úver „Flexipôžička“, ktorý si zobral v marci 2013 vo výške 4.000 Eur a použil ho na kúpu osobného motorového vozidla (čl. 30-31, 34-43, 284).

Výživné na mal. P. platí pravidelne ako má súdom určené mesačne 60 Eur, v roku 2013 platil navyše 20 Eur. Financoval jej lyžiarsky výcvik, škole zaplatil poplatok 80 Eur, zakúpil jej lyže, palice a lyžiarky za 138,90 Eur a prilbu za 15 Eur. Dobíja jej kredit na mobilný telefón od 7 Eur do 12 Eur. Stretávajú sa pravidelne v domácnosti otca každý druhý víkend, tiež tam trávi asi polovicu prázdnin, majú spolu dobrý vzťah, styk súdom upravený nie je. Chodia spolu na výlety, rôzne podujatia, preukázané Spa&Aquapark Turčianske Teplice dňa 16.6.2013 s poplatkom na 3 hodiny pre dieťa 6,50 Eur, pre dospelého 12,95 Eur, dňa 17.5.2014 s poplatkom na 2 hodiny večerný 4,15 Eur, resp. 8,30 Eur, Gino Paradise Bešeňová dňa 12.8.2014 s poplatkom pre dve osoby 43 Eur a za jedlo 13,40 Eur, cirkus Šimek, hokejový zápas dňa 19.3.2013, ZOO, zámok a kúpalisko Bojnice dňa 17.8.2013 spolu pre dieťa 4 Eur, pre dospelého 9 Eur, kúpalisko Katarína v Kremnici pre dieť 3 Eur, pre dospelého 5 Eur, za jedlo 9,40 Eur. Na narodeniny, na meniny a na Vianoce dostáva darčeky, zväčša oblečenie, ale aj knihy, hračky, bižutériu, preukázané 101,47 za rok 2013, 112,23 Eur za február až máj 2014, za 93,41 Eur za august 2014 až január 2015. Odkladá jej peniaze doma do krabičky, kde má 800 Eur (prílohová obálka).

Matka má vyživovaciu povinnosť aj k mal. P. A., nar.XX.X.XXXX a k manželovi X. A., nar.XX.XX.XXXX, táto vyživovacia povinnosť je medzi manželmi vzájomná, to znamená že majú právo na jej plnenie voči

svojej osobe od druhého manžela a naopak, vlastní osobné motorové vozidlo Fiat Marea Weekend, rok výroby 1998,

manžel nevlastní žiadny majetok (čl. 231, 274-275). Otec iné vyživovacie povinnosti nemá, vlastní osobné motorové vozidlo Škoda Favorit, rok výroby 2002.

Podľa § 78 ods.1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie možné len na návrh.

Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Podľa § 62 ods.1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods.2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods.4 prvá veta Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.

Podľa § 62 ods.5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 65 ods.1 Zákona o rodine ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

Podľa § 75 ods.1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktorú sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 77 ods.1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné

osobitného zreteľa.

Podľa § 163 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.) rozsudky o výchove a výžive maloletých detí a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

Podľa § 81 ods. 1 časť vety O.s.p. aj bez návrhu môže súd začať konanie vo veciach starostlivosti o maloletých.

Súd po komplexnom zhodnotení dokazovania a dôslednom zvážení vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení, preukázaného a zisteného skutkového stavu dospel k záveru, že návrh matky o zvýšenie výživného na mal. P. je dôvodný, čiastočne mu vyhovel a zvýšil výživné zo 60 Eur na 120 Eur mesačne od 1.1.2014, keď takéto zvýšenie výživného považoval za primerané a optimálne k odôvodneným potrebám maloletej a také, ktorého platenie je v možnostiach a schopnostiach povinného otca, ktorého zaviazal aj splácaním vzniknutého nedoplatku 840 Eur v splátkach po 20 Eur, vo zvyšku návrh zamietol, keď na poslednom pojednávaní otec s takouto výškou výživného súhlasil.

Pri rozhodovaní každý dôkaz zhodnotil jednotlivo, všetky vo vzájomnej súvislosti s prihliadnutím na výpovede účastníkov konania a skutočnosti, ktoré neboli medzi účastníkmi sporné a o ktorých nemal pochybnosti a zo stavu v čase vyhlásenia. Za preukázané súd považoval výšku príjmov rodičov, príjem manžela matky, výdavkov bývania, u otca prispievanie rodičom, splácanie úverov a pôžičiek, výdavky maloletej. Za zhodné súd považoval konštatovanie účastníkov o stretávaní sa otca s mal. P., o platení výživného a prispievaní nad rámec výživného.

Rozsah výživného v účinnom Zákone o rodine výslovne stanovený nie je, vyplýva však zo všeobecne uznávaného hľadiska, že výživným má byť dieťaťu zabezpečená taká životná úroveň, ktorá zodpovedá sociálnemu postaveniu rodičov a ktorú by rodičia zabezpečovali, keby žili v spoločnej domácnosti a má plniť nielen základnú vyživovaciu povinnosť, ale má prispievať na celkový fyzický, psychický a sociálny vývoj, do čoho je nepochybne potrebné zahrnúť záujmovú činnosť alebo výdavky spojené so zdravotným stavom.

Porovnaním okolností dôležitých pre určenie výživného v čase posledného rozhodovania vo februári 2010 s okolnosťami v čase súčasného rozhodnutia v marci 2015 mal preukázané, že v priebehu času za skoro päť rokov došlo k takej zmene pomerov oprávnenej maloletej a povinného otca, ktorá odôvodňuje zvýšenie výživného na mal. P., ide o zmeny, ktoré sa výraznejším spôsobom prejavili v ich pomeroch nielen na krátky čas a ktoré súd vyhodnotil ako dôvodné na zmenu výšky výživného, keď maloletá už nie je v materskej škôlke, ale si začala plniť povinnú školskú dochádzku a v súčasnosti je už na druhom stupni a je piatačka. Plnenie povinnej školskej dochádzky možno považovať za podstatnú zmenu pomerov spojenú so zvýšením výdavkov na časť potrieb maloletej. Podstatne vyššie sú výdavky na uspokojovanie bežných hmotných potrieb s pribúdajúcim vekom, rastom, fyzickým a psychickým dospievaním ako je strava, oblečenie, obutie, hygienické a kozmetické potreby, a to aj v dôsledku rastu cien v spoločnosti. Vývoj cien sa nevyhnutne prejavil aj zvýšením finančných prostriedkov potrebných na financovanie všetkých potrieb maloletej, ale aj zvýšením takýchto výdavkov rodičov, pričom u maloletej je to z pohľadu súdu podstatnejší nárast, lebo napríklad rodičia nepotrebujú tak často nové oblečenie, obuv, nevyžadujú pestrú, vyváženú a bohatú stravu ako vyvíjajúce sa dieťa vo veku necelých 12 rokov, ktorej nároky sú iné ako u dieťaťa v materskej škole. Napríklad priemerná ročná miera inflácie vyjadrená prírastkom priemerného harmonizovaného indexu spotrebiteľských cien za posledných 12 mesiacov oproti priemeru predchádzajúcich 12 mesiacov podľa údajov Štatistického úradu SR dosiahla v roku 2013 oproti predchádzajúcemu roku hodnotu 1,4% a v roku 2014 v priemere -0,1%, zaznamenala teda mierny pokles. V úhrne vzrástli spotrebiteľské ceny v roku 2013 o 1,4% a v roku 2014 v porovnaní s rokom 2013 klesli v úhrne o 0,1%. V roku 2013 a 2014 sa spotrebiteľské ceny vyvíjali pozitívnejším smerom, čo nebolo v predchádzajúcich rokoch, keď miera inflácie dosiahla napr. v roku 2012 v priemere

3,6% a 3,9% v roku 2011 a súd porovnáva pomery za skoro päť rokov a je nepochybniteľná podstatná zmena a nárast výdavkov na všetky potreby či už maloletej alebo jej rodičov. Časť výdavkov mal. P. sú jednorazové výdavky ako platby v škole na začiatku školského roka, na zakúpenie väčšiny školských potrieb a pomôcok, časť sú tie ktoré potrebuje nepravidelne, napríklad na aktivity v škole, na liečbu náhodných ochorení v priebehu roka, ale podstatnú časť tvoria opakujúce sa výdavky, lebo je potrebné každý deň, každý deň potrebuje raňajky, desiatu do školy, teplý obed, večeru, ktorá môže byť aj suchá a menej finančne náročná, každý deň používa hygienické a kozmetické potreby, každý mesiac sa musia platiť úhrady za bývanie, čo je tiež súčasťou výživného, je potrebné dokúpiť niečo na oblečenie, na kozmetiku, na hygienické a drogeristické výrobky a sú tu pravidelné výdavky na liečbu atopického ekzému. Sú tu aj výdavky spojené so športovými aktivitami, ktoré ale nie sú finančne náročné. Ak zoberieme do úvahy sumu zo strany matky, ktorá určite nemôže byť rovnaká

ako u otca, lebo sa okrem finančného zabezpečenia podieľa na potrebách mal. P. a plní si vyživovaciu povinnosť osobnou starostlivosťou, zabezpečením každodenných potrieb a uspokojovaním bytovej potreby, čo je postavené na roveň finančnému plneniu, tak potom je to primeraná suma pre zabezpečenie odôvodnených potrieb maloletej.

Zmena pomerov nastala aj u rodičov. Porovnať príjem matky sa nepodarilo, lebo sa v rozvodovom konaní nepreukazoval, bola nezamestnaná a odkázaná na dávku zo sociálnej poisťovne, pri určovaní ktorej bola braná do úvahy jej mzda zo zamestnania, ktorá bola cca 415 Eur. V súčasnosti je na rodičovskej dovolenke, má materskú, ale v apríli už bude odkázaná len na rodičovský príspevok 203,20 Eur a pribudla jej vyživovacia povinnosť k maloletemu dieťaťu. Nebolo by spravodlivé, aby sa na zvýšených výdavkoch na odôvodnené potreby mal. P. podieľala len sama a je dôvodné, aby to bolo aj u otca. Jeho mzda sa zvýšila len o 58,73 Eur, nepribudla mu ďalšia vyživovacia povinnosť k maloletemu dieťaťu, potom sa vyššou mierou môže podieľať na potrebách maloletej a zvýšenie o 60 Eur je také, že nebude ohrozená jeho doterajšia životná úroveň, po zaplatení výživného a splátky nedoplatku mu ostane viac ako 500 Eur na uspokojovanie jeho osobných potrieb a prispievanie rodičom na výdavky rodinného domu a na stravu. Matka bude mať spolu s príjmom manžela pre 4-člennú rodinu cca 645 Eur.

Pri rozhodovaní súd zobral do úvahy a pozitívne hodnotí, že otec sa okrem platenia výživného iným spôsobom podieľa na výchove a výžive mal. P., pravidelne zabezpečuje jej potreby každý druhý víkend v jeho domácnosti, tento trávia aktívne, dostáva darčeky na jednotlivé sviatky, čo možno na druhej strane považovať za štandardný prístup každého rodiča k plneniu jeho rodičovských práv a povinností, ktoré nemôžu byť obmedzené len na platenie súdom určeného výživného. Tiež zobral do úvahy skutočnosť, že časť potrieb mal. P. je krytá prídavkom na dieťa, ktorého výška sa zvýšila o 1,53 Eur pri porovnaní rokov 2010 a 2015. U obidvoch rodičov prihladol na výdavky bývania, matka sa na nich podieľa spoločne so svojim manželom a otec spoločne so svojimi rodičmi. U matky predstavujú vrátane prepočítaných ročných platieb mesačne 377,31 Eur, čo predstavuje na osobu 94,33 Eur. U otca predstavujú spolu mesačne 183,50 Eur, čo predstavuje na osobu 61,17 Eur a potom príspevok otca 200 Eur je neprimeraný a súd zohľadnil len aktuálny podiel a preukázané výdavky, keď pri pevnom palive vychádzal z priemeru rokov 2014 a 2013. Určite sú tu aj výdavky spojené s údržbou domu, ale otec žiadne nepreukázal, ani na žiadne v priebehu konania nepoukázal.

Pri rozhodovaní o výške výživného súd komplexne posúdil možnosti a schopnosti otca a potreby mal. P.. Výživné zvýšil od 1.1.2014, od prvého dňa mesiaca, v ktorom matka podala návrh. Výživné sa platí mesačne vopred a súd považuje za prirodzené a spravodlivé zvýšiť výživné od prvého dňa mesiaca, v ktorom bol návrh podaný, ide o maloleté dieťa a nie o dňa podania návrhu ako u plnoletého. Potom pri takto upravenom výživnom otcovi vznikol nedoplatok 840 Eur, ktorý súd vypočítal ako rozdiel medzi doteraz určeným a novoupraveným výživným, zvýšenie o 60 Eur krát 14 mesiacov a umožnil mu ho splácať v splátkach po 20 Eur, ktoré sú primerané, bude ho splácať 42 mesiacov, nebolo možné určiť nižšie splátky.

V súvislosti s dobou odkedy bolo výživné zvýšené a k splácaniu nedoplatku je potrebné uviesť, že dĺžku konania, na ktorú poukázal právny zástupca otca, ovplyvnil práve otec, resp. jeho právny zástupca a určité dôvody neboli na strane matky, ani pôrod neovplyvnil možnosti súdu na nariadenie nového termínu pojednávania, matka mala termín pôrodu určený na deň 2.9.2014, maloletý syn sa narodil dňa 30.8.2014, dňa 8.8.2014 sa uskutočnilo pojednávanie za prítomnosti obidvoch rodičov, ktoré bolo odročené na 28.10.2014 a toto sa neuskutočnilo z dôvodov na strane právneho zástupcu otca. Išlo u neho o objektívne dôvody, opakované práceneschopnosti, prvá bola od 1.7.2014, nekonalo sa pojednávanie nariadené na deň 9.7.2014 a druhá bola od 23.9.2014, nekonalo sa pojednávanie nariadené na deň 28.10.2014, ktoré bolo odročené na neurčito. Súd právneho zástupcovi otca síce neuložil povinnosť oznámiť skončenie pracovnej neschopnosti, ale z vlastnej iniciatívy toto mohol urobiť sám. Nestalo sa tak a preto súd v januári 2015 nariadil nový termín pojednávania. Súd nezistil žiadny dôvod, pre ktorý by nemal zvýšiť výživné od prvého dňa mesiaca, v ktorom matka podala návrh a nie od 1.9.2014 ako navrhol otec. Určite toto rozhodnutie nie je pre otca likvidačné, neohrozí to jeho schopnosť financovať svoje základné životné potreby zo sumy cca 500 Eur, ktorá mu ostane po zaplatení výživného a splátky nedoplatku. Určite

neovplyvní ani primeraný styk a stretávanie, ktorým sa formuje vzťah medzi otcom a maloletou, otec bude mať dostatok finančných prostriedkov na aktívne trávenie času s maloletou. Je potrebné si tiež uvedomiť, že vyživovacia povinnosť k maloletému dieťaťu je prvoradá a má prednosť pred prispievaním na potreby rodičov otca.

Súd pri rozhodovaní neriešil otázku striedania vlastníctva osobných motorových vozidiel matkou a jej manželom, nepovažoval to za potrebné a také, ktoré by mohlo ovplyvniť rozhodnutie súdu o výške výživného. Matka aktuálne má len jeden úver, ktorý spláca a splatené úvery boli použité aj na potreby mal. P., lebo sa vybavil nový byt rodičov, ktorý bol matke pridelený Mestom Martin. Matka po odchode z rodinného domu rodičov otca bývala u svojich rodičov a bolo potrebné zakúpiť nábytok, elektrospotrebiče a iné veci do novej domácnosti tak, aby bolo zabezpečené všetko pre starostlivosť o maloletú, aby mala vytvorené potrebné podmienky. Súd je presvedčený, že zvýšené výživné nepôjde na krytie neodôvodnených spotrebných nákladov matky v súvislosti s motorovými vozidlami a s úvermi, ako to konštatoval právny zástupca otca, lebo spláca jeden úver, ale bude v plnej miere použité na potreby mal. P., v konečnom dôsledku úver spláca aj otec.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods.1 písm. a) O.s.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, nakoľko ide o konanie, ktoré sa mohlo začať i bez návrhu (§ 81 ods. 1 O.s.p.) a nezistil žiadne skutočnosti a okolnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie náhrady trov konania niektorému z účastníkov.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať písomne odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom podpísaného Okresného súdu Martin na Krajský súd v Žiline, štvormo (§ 204 ods. 1 O.s.p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods.3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávne a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods.1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods.1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods.2 O.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 3 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona č. 233/1995 Z.z. v platnom znení; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 ods.1 O.s.p.).